

KINIJOS KARAS PERSIKĖLĖ Į SAUGUMO TARYBĄ

J.A. Malikas reikalauja kinų nacionalistų delegacijos pasitraukimo. — Žada nepripažinti S. Tarybos nutarimų. — Malikas antrą kartą palieką posėdį — Jugoslavija ir Indija remia raudonusius

Lake Success. — Kinijos komunistams baigiant užkariauti visą laisvąją Kiniją, komunistinė "liaudies vyriausybė" pradeda ieškoti būdų į tarptautinį gyvenimą. Po kai kurių valstybių pripažinimo Sovietų Sąjunga, greičiausia kinų raudonųjų paprašyta, pradėjo kovą prieš kinų nacionalistų atstovą Saugumo Taryboj.

AP žiniomis, sovietų atstovas Malikas pareikalavo kinų nacionalistų atstovą, kaip neatstovaujantį jokiai kraštui, pakeisti kinų komunistų atstovu. Tam nepavykus jis su savo palydovais demonstratyviai paliko posėdžių salę, prieš tai pareiškdamas, jog jis tol į posėdžius neateisias, kol ten bus kinų nacionalistų atstovas. Jis tarp kitko dar pabrėžė, jog Sovietų Sąjunga nepripažin-

sianti jokių Tarybos nutarimų, padarytų dalyvaujant kinų atstovui.

Sausio 12 ir 13 d. Malikas posėdžiuose vėl dalyvavo ir pateikė rezoliuciją reikalaujančią kinų atstovą pašalinti. Kai Saugumo Taryba 6 balsais prieš 3 rezoliuciją atmetė Malikas vėl įžūliai paliko salę.

Diplomatų nuomone, šia Maliko demonstracija Sovietų

Sąjunga norinti parodyti, jog tik Sovietai yra kinų komunistų draugai.

Ryšium su tuo prancūzų ir amerikiečių atstovai pareiškė, jog į Maliko elgesį jie nekreipia jokio dėmesio.

Maliką balsavime parėmė tik Indija ir Jugoslavija, kai tuo tarpu JAV, Prancūzija, Equadoras, Kuba ir Egiptas balsavo prieš, o Anglija ir Norvegija susilaikė.

SOVIETAI BOIKOTUOJA JT ĮSTAIGAS

Lake Success. — Po nepasisekusio balsavimo Saugumo Taryboj dėl kinų nacionalistų pašalinimo, sovietai sausio 16 d. pradėjo boikotuoti JT institucijas. Minėtą dieną ji nepriėmė kvietimo dalyvauti pirmame Mažosios Asamblėjos posėdyje ir demonstratyviai paliko trijų kitų komisijų posėdžius. Pa-

stebėtina, jog Mažosios Asamblėjos pirmame posėdyje nedalyvavo taip pat ir Jugoslavija su kitais satelitais. Ryšium su tuo naujasis asamblėjos pirmininkas, brazilas J. C. Munitz savo kalboje apkaltino Sovietų Sąjungą ir satelitinės valstybės nebendradarbiavimu.

stebėtina, jog Mažosios Asamblėjos pirmame posėdyje nedalyvavo taip pat ir Jugoslavija su kitais satelitais. Ryšium su tuo naujasis asamblėjos pirmininkas, brazilas J. C. Munitz savo kalboje apkaltino Sovietų Sąjungą ir satelitinės valstybės nebendradarbiavimu.

TREMTINIAI PERDUODAMI VOKIEČIŲ MALONĖN

Specialus pranešimas iš anglų zonos, Vokietijoje

Didelis tremtinių skaičius Vakarų Vokietijoje dar negreit baigs emigruoti, o ir pats emigracijos laikas prailgintas iki 1951 m. Bet ir po to laiko nemažai tremtinių likus Vokietijoje, kuriems bus reikalinga tarptautinė teisinė globa.

Tačiau reikalai pasirodo virsta visai kitaip. Gruodžio 31 d. Displaced Persons Branch Land Commissioner's Office Schleswig — Holstein Kylyje, išleido įsakymą pasirašytą J. H. GOULD, kuriame tarp kitko rašoma: "Atsižvelgiant į paruoštą planą kiek visas DP stovyklas galima greičiau perduoti vokiečių įstaigoms. Visi stovyklų komendantai ir visus jų įrengimus, išpėjami, kad

ateityje jokiū būdu negalima priimti naujų tarnautojų iš DP tarpo. Jei reikalinga pasiuntiniai ir kalbėjosi su IRO ir kariniai pareigūnai buvo pažadėta, kad DP, kurie laikinai negali emigruoti turės teisę pirmoje eilėje gauti darbo prie britų karinių įstaigų. Iš britų toks žingsnis nebuvo lauktas.

Negana, kad tremtiniai yra pakankamai prikentėję nuo vokiečių, šandie, kada jie stovykloje patys savo reikalus tvarkosi ir vienas kitas tarnautojas užsidirba sau naują priimtį, tai imti galima tikrai vokiečių. Taip pat ir visi priimami vokiečių tarnautojai turi būti apgyvendinti DP stovyklose".

Pereitą vasarą, kada Vokietijos britų zonoje lankėsi Pabaltijo kraštų Londone pragyvenimui, jiems atimamos visos teisės ir vėl perduodami vokiečių malonėn. Vokiečiai visą laiką stengėsi tremtinius kompromituoti, o kai jie gaus visiška valią, galima suprasti į kokius sunkumus tremtiniai pateks.

VLIK-as dėkoja Amerikos Lietuvių Tarybai

VLIK-o ir Vyk. Tarybos pirm. M. Krupavičius atsiuntė ALT pirm. L. Šimučiu tokį padėkos laiška:

"Džiaugdamasis Visuotinio Amerikos Lietuvių Kongreso, įvykusio New Yorke 1949.XI. 4-6 d., pasisekimu ir jo vertingu įnašu Lietuvos laisvės kovai, Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kovojančios lietuvių tautos vardu Kongresą su rengusiais Amerikos Lietuvių Tarybai ir jos Vykdomajam Prezidiumui nuoširdžiai dėkoja".

ALT Sekretoriatas

Sustabdys pagalbą Japonijos plieno fabrikams

JAV pagalba Japonijos plieno pramonei baigsis pavasarį, pranešė amerikiečių pramonės komisijos prie karinės valdžios Japonijoje patarėjas. Pagalba nutarta nutraukti, nes Japonų pramonė jau baigia atsistoti ant savų pagrindų.

"L. Ž." ADMINISTRACIJA

Lietuvos miške žiema

KARINIAI PASIRUOŠIMAI RYTUOSE

Iš įvairių vietų atpaūkū pranešimai patvirtina ruošimąsi karui

Mūsų specialaus korespondento Vokietijoje

Berlynas. — Helos pusiasalyje, dabartinėje Lenkijoje statomi kariniai įtvirtinimai. Prie tų darbų dirba apie 3500 vokiečių karo belaisvių ir virš 5000 civilių. Kita grupė priverstinų darbų civilių darbininkų dirba prie Osterodės ir Štettino aerodromų įrengimų.

Varšuva. — Sovietų Sąjungą nuo Lenkijos skiria dviguba siena. Viena jų yra dabartinė pokarinė siena, o kita buvusi senoji Sovietų Sąjungos — Lenkijos. Kaip žinome sritis, tarp senosios ir naujosios Lenkijos sienos yra apgyventa baltgudžiais. Abi sienos yra stipriai saugojamos. Iš lenkiškos Baltgudžijos labai daug baltgudžių deportuoja į Sibirą, o į jų vietas gabena iš Rusijos kolchozininkus.

Įtvirtinimai ant Oderio — Neissės linijos

Guben. — Lenkijos armijos kariuomenė dabartiniu laiku smarkiai užimta įtvirtinimų darbais ant Oderio —

Neissės linijos. Jie stato 5 metrų platumo tankams liūtis ir tvoris, sukuriant vielių tvora, kuri, be to, stipria srove įelektrinta. Kas 300 metrų statomi stebėjimo bokštai, kuriuose įtaisomi kulkosvaidžiams lizdai ir stiprus prožektoriai.

Guben. — Neseniai per Oderio — Neissės liniją į Vokietijos sovietų zoną perėjo kariuomenės transportai: 350 sovietinių patrankų, 750 tankų, ir 20.000 raudonosios armijos karių.

Klattau. — Boehmerio miškuose (Boehmerwald), maždaug 8 kilometrai nuo Furth, Bavarijoj, veikia vergų stovykla vadinama "Boehmerwald — Ost". Šioje vergų stovykloje yra virš 200 sudėtų vokiečių, kurie dirba sunkiausius miškų darbus. Dauguma suimtųjų čia gyvena nemažiau trijų metų. Jų tarpe yra 6 katalikų kunigai, kurie lygiai su visais dirba tuos pačius darbus. Čia nėra nei sekmadienių, nei šiaip švenčių. Kunigams neleidžiama laikyti pamaldų ir tikintiems teikti religinio patarnavimo. L.

VAKARŲ VOKIETIJĄ NĖNORIMA APGINKLUOTI

Frankfurtas. — Aukšti amerikiečių valdininkai pareiškė, jog vokiečiai nebus apginkluoti bent iki kitų metų, o ir kitą metų tik tuo atveju jei šaltasis karas įkaisytų. Iš tų pačių šaltinių pranešama, jog Sovietų grėsmė Vakarams dar nesanti tokia didelė, jog reiktų vokiečius apginkluoti.

Kaip žinoma vokiečių apginklavimui daugiausia priešinosi prancūzai.

Pasirašyta Sovietų — Rytų Vokiečių savitarpinės pagalbos sutartis

Frankfurtas. — AP žiniomis Dortmundu laikraštis "Ruhr Nachrichten" paskelbė, jog gruodžio 17 d. pasirašyta Sovietų — Rytų Vokiečių Savitarpinės pagalbos sutartis ir karinė parama karo atveju. Rusija esą pa-

SAVAITĖS ŽINIOS TRUMPAI

Lenkų konsulato Lille mieste kasininkas Stephan Skrobala dėl dar neišaiškintų priežasčių išsoko pro langą. Dabar sunkiai sužeistas guli ligoninėj.

JAV išsiuntė didelį kiekį ginklų į kinų nacionalistų valdomą Formozą. Ginklus užpirkto nacionalistų vyriausybė pagal gautą paskolą.

Flying Arrow, kurio kapitonas, neklausydamas vyriausybės perspėjimo, buvo bebando plaukti į Šanchajų, tačiau kinų nacionalistų tapo stipriai apšaudytas ir sužalotas.

Sen. McCarran, kuris prieš kiek laiko lankėsi Europoje kur stengėsi susipažinti su DP padėtimi neseniai apkaltino DP komisiją Vašingtone, kuri esą įsileidžianti per daug komunistų. Senatorius yra priešingas ir DP įstatymo praplėtimui.

Anglų vyriausybė pranešė, jog nauji parlamento rinkimai įvyks vasario 23 d. Ryšium su tuo Churchillis nutraukė savo atostogas Madeiroje ir grįžo vadovauti rinkimų kampanijai.

SOVIETNĖS VOKIETIJOS UŽKULISIUOSE

Mūsų Korespondento Europoje

Sovietai prisipažino, turį kacetų

Sovietinė Kontrolinė Komisija viename oficialiame rašte rytų zonos prezidentui Pieck pareiškė, kad sovietai deda pastangas rytų zonoje panaikinti koncentracijos stovyklas. Tame rašte kalbama: "Pagal sovietinės valdžios įsakymą, koncentracinės stovyklos rytų zonoje veiks tiek ilgai, kiek ilgai laikysis rytų zonoje okupaciniai sovietų daliniai".

"Tokių priemonių imtis būtų reikalinga (suprask, "buvo reikalingos koncentracijos stovyklos") todėl, kad Sovietų Sąjunga neša tvarkingo politinio gyvenimo vystymosi atsakomybę. Koncentracijos stovyklas perduoti vokiečiams, dėl presyžo nėra įmanoma".

Iš kitų šaltinių patiriama, kad jau kuris laikas prasidėjo iš Vokietijos esančių koncentracijos stovyklų kalinių gabenimas į Rusiją. Kai kurie "lengvesnio tipo" kaliniai paverčiami kriminaliniais nusikaltėliais ir patalpinami į bendrus kalėjimus.

"Taikos partizanai"

Antrą Kalėdų dieną, sovietų vyresnis leitenantas Fotne Berlyne Karlshorste, ieteikė liaudies milicijos viršininkui Bechler 60 tankų perduodamusius raštus. Be to, pareiškė, kad sausio mėn. 1 d. Zerbst prie Dessau aerodrome bus perduota liaudies

milicijai 27 lėktuvai. Iteikdamas tankų perdavimo raštus, Fatow pasakė kalbą, kurioje liaudies miliciją vadino "taikos partizanais".

Po šių transportų, Flatow pareiškimu, seks dar du transportai su naujaisiais artilerijos pabūklais. Taip pat netolimoje ateityje vokiečių liaudies milicija gausianti 250 lėktuvų.

"Valoma" Berlyno radio stotis

Dabar prasidėjo didysis Berlyno radio stoties "valymas". Atleidžia nemažą tarnautojų, kurie nepriklauso komunistų partijai. Rytų zonos radio stočių intendantui Mahle esą pavesta skaičiuoti, kaip dažnai politiniuose pranešimuose minimas Stalino vardas. Politinių reportažų gerumas priklauso nuo to, kiek kartų ten minimas Stalino vardas ir ištraukos iš jo kalbų ar raštų.

Taip pat ir Sovietų zonos radio korespondentai, dirbą Vakarų Vokietijoje buvo atleisti, jei nesutiko prisirašyti komunistų partijai. Vakarų Vokietijos korespondentams mokamos algos vėlyvomis dienomis DM, kurias jie patys turi slapta išgabenti iš rytinės Vokietijos. Vakariniai korespondentai priimami be sutarčių ir jie gali būti kiekvienu momentu atleisti už nepakankamai Vakarų kompromituojančios medžiagos pristatymą.

Turinyje

sizadėjusi remti Rytų Vokietijos respubliką tiek karo, tiek taikos metu.

Sutartį pasirašė A. Višinskis ir G. Dertuger.

TRUMANAS 33 JAV PREZIDENTAS

Vašingtonas. — Yra paaiškėję, jog H. S. Trumanas iš tikrųjų yra 33-sis JAV prezidentas, o ne 32 kaip anksčiau buvo manyta. Tas įvykis išaiškinta, jog prez. Cleveland vadovavo kraštui du periodus su mažu tarpu.

Pasikalbėjimas su Tėvu J. Bružiku. Kremlius užtektinai darbo turi su savais. Raganius. Iš okupuotos Tėvynės padingės. Kardinolo Mindszenty kryžiaus kelias. Pittsburgho naujienos. Clevelando žinios.

LIETUVIŲ ŽINIŲ
Savaitinis laikraštis
Leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros
Draugija, Ink.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEmlock 1-3121

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic
Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEmlock 1-3121

Subscription Rates:
In U. S. A., one year..... \$3.00
In U. S. A., six months..... 1.50
Other countries, one year..... 4.00
Other countries, six months..... 2.00

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

KO LAUKIAMA?

Žingsnis po žingsnio Amerikos valdžia artėja prie sveikesnės ir išmintingesnės užsienio politikos. Mums tai malonu girdėti. Tačiau turime pastebėti, kad procedūra per daug lėta šiems žaibo laikams. Be to, dažnai padaromi bereikalingi žingsniai, o arba tiesiog klaidingi.

Mes žinome, kad tokiuose dalykuose nėra tobulybės. Nemalonu sakyti, kad daug kas dažnai daroma pavėluotai. Kinijos tragedija mūsų išvada politinai patvirtina. Jukoslavijos įvykis duoda užsienio politikos vaizdą.

Mes esame pasirengę pripažinti kaip direktyvinį J.A.V. užsienio politikos principą, kad Washingtono valdžia neprivalo vesti ideologinės kovos prieš kitų valstybių režimą. Kaip mes nenorime, kad kiti kištųsi į mūsų vidaus reikalus ir diktuoti politinių ir ekonominių institucijų formas, taip nereikia kitoms valstybėms įvesti amerikoniškų sistemų.

ŠALTASIS KARAS

Susikirtimas ir krizė su Rusija nekilo dėlto, kad ex caro imperija pasirinko bolševikišką politinę ekonomiką savo ribose. Amerikos konfliktas su Rusija ir šaltasis karas yra sisteminis griauančio aktyvumo, kurį Maskva veda svetimuose kraštuose, ir Kremliaus grasinimų kitų tautų nepriklausomybei pasekmė. Staliniškosios Rusijos kriminalinis prasikaltimas nėra politinės komunistinės ekonomijos laikymasis savo krašte, bet norėjimas agresyviu būdu tai primesti kitoms valstybėms. Po kominformo direktyva Rusija veikia su penktąja kolona visame pasaulyje, vesdama tautas prie anarchijos ir revoliucijos.

Gražus yra prezidento Trumano pareiškimas J.A.V. ambasadoriui Jugoslavijoje, George Allen: "Amerika yra priešinga kiekvienai agresijai bei pasikėsimui, kur tik galėtų tai pasireikšti". Tad esame priešingi ir Molotovo šaudymams prieš Tito.

Prezidentas su savo deklaracija pasitarnavo visuotinai taikai. Pagal garsiąją Trumano doktriną draugiškos tautos yra tos, kurios turi "laisvas institucijas, laisvus rinkimus, individualinės laisvės garantiją, žodžio ir religijos laisvę ir protekciją prieš bet kurią politinę opresiją". Tad Rusija ir Jugoslavija nėra draugiškos tautos Amerikai.

Nepamirškime, kad pagal Trumano doktriną priešai yra tos valstybės, kuriose "dominuoja teroras, persekiojimas, vergija, spaudos ir radijo kontrolė, asmeniškos laisvės užgniaužimas ir prievarta praversti rinkimai".

Galėtų pasikartoti ta pati klaida su Jugoslavija kaip buvo su Rusija, kurią Amerika visokeriopai rėmė prieš Vokietiją, o paskui parodė dantis, ir dabar reikia prieš ją ginkluotis ir jos bijoti.

DIDELĖS KOVOS METAI

1950 metai prasidėjo atvira kova, kuri pirmąją fazę turėjo jau tada, kada Kristus ir Cezaris susitikio Maksimo amfiteatre, kada Sutvėrėjo Dvasia Kalno kalba nugalėjo įsikūnijusį materializmą pagoniškame pasaulyje.

Cezaris buvo parbloktas ir jau nėbeįstengė daugiau atsikelti. Bet jo pasekėjai tęsė kovą toliau, nešdami, kaip tie Apokalipsės raiteliai, terorą ir mirtį, nusėdami laukus lavonais. Jie naikino tautas už jų vienintelę "kalbę": norą būti žmonėmis ir turėti teisę laisvai siekti laimės.

Lygiai tas pats kartojasi šiandien, tik dabartinės žmonijos priešai apsiginklavę piautuvu ir kūju. Ar sulapsnos Nerono sodai, padegti gyvomis būtybėmis? Atsakymą rasime Šventųjų Metų būvyje. Nežiūrint visų pagraro galybių sukilimo, kova eis toliau, ji nesustos, nes Dievas neužmušamas!

PASIRENGIMAS KOVAI

Anglijos partijos "are clearing the deck" artimai rinkimų kovai, kuri pramatomai aštri ir pilna karštos polemikos. Konservatorių vadai, labai nori sugrįžti į valdžią, (ypač Churchillis) ir darbiečiai, kurie norėtų, nežiūrint padarytų fiaskų, pasilikti prie valdžios vairo.

Kai kas pranašauja darbiečiams liūdną likimą, remdamiesi jų pralaikėjimu Australijoje ir Naujojoje Zelandijoje, kur jie buvo gana tvirtai įsigalėję.

Jei anglų tauta pasektų Australijos ir Naujosios Zelandijos pavyzdžiui, tai Attlee ir Bevinas vėl išeitų prieš karalių, o Churchillis su Edenu iš naujo valdytų Angliją.

Ir kas iš to? Ar Europai būtų nauda? Leiskite suabejoti.

Yra tautų, kurios partijų pasikeitimas atneša esminį pasikeitimą pasaulinėje orientacijoje; bet tai neatsi-

IŠSAUGOSIME TAUTINĘ GYVYBĘ, JEI TUĖSIME PAJĘGIĄ SPAUDĄ

Išsaugosime tautinę gyvybę Perodinė spauda lietuvių tautiniame atgijime ir nepriklausomos Lietuvos laisvės atstatyme daug lėmė. Ji A u š r o s spinduliais žadino lietuvių tautinę sąmonę, galingais V a r p o dūžiais kvietė prie vieningo tautinės kultūros darbo, ji buvo vienintelis ginklas, kuriuo rusų vergiama mūsų tauta grynė savo teises, skynė kelią kultūrinei ir politinei laisvei. Drąsiai galime teigti, kad visi žymesnieji mūsų tautinio atgijimo veikėjai buvo laikraštininkai, kurių visuomeninė bei kultūrinė veikla daugiausia reiškėsi per spaudą.

Lietuvą ištikusi didžioji tragedija sunaikino nepriklausomybės metais gražiai suklestėjusią mūsų periodinę spaudą ir skaudžiai palietė pačius laikraštininkus. Procentiškai imant, per pirmąją bolševikų okupaciją (1940.VI.15 — 1941.VI.27) labiausiai nukentėjo lietuviai laikraštininkai: daug jų kalinta ir išvežta į Sibirą. Nemažai aukų iš mūsų šeimos pareikalavo ir vokiečių okupacija.

Nuo bolševikinės vergijos ir raudonojo teroro pasitraukę į Vakarų, gyvendami tremtyje, kai tik buvo galima, kūrėme ir ugdėme lietuvišką spaudą, budriai stovindami didžiųjų mūsų tautos idealų sargyboje. Jausdami profesinio organizuotumo reikala, 1946 m. pavasarį at-

tinka Anglijoje, kur, kaip aiškiai įrodė Bevinio politika, keičiant ir muzikantus, muzika nepasikeičia nei viena gaida. Anglijoje yra nematomas orkestro meisteris, bet visada jis diriguoja. Dominijos interesus visada lygiai vairo konservatoriai ir darbiečiai; ir kada tie interesai eina blogai, formula visada ta pati Churchillui ir Attlee: temiršta Samsonas su visais filistiniais.

Beabejo, viduje įvyktų reikšmingas pasikeitimas, bet užsienio politika, Bevinas ar Edenas bus priešaky, nepasikeitę ir Europai iš to kažin ar būtų naudos.

Churchillis moka puikiai visus kritikuoti ir pasmerkti, bet mes gerai atsimeiname tą Churchillį, kuris sėdėjo su Rooseveltu ir Stalinu Yaltoje, su Trumanu ir Stalinu Potsdame, pridarydamas neatitaisomų klaidų.

Ir kas ten buvo, jei ne ciniškas Europos paaukojimas bolševizmui, pravestam už rankos per Thuringiją, Austriją, Vengriją ir Čekoslovakiją, kaip lygiai Yaltoje Rusija buvo nuvesta į Mandžūriją, kur davė pradžią triumfališkam komunistinės armijos žygiui, vadovaujant Mao Tse Tung'ui.

VAKARŲ VOKIETIJOS KOMUNISTŲ PARTIJOS VALYMAS PILNOJE EIGOJE

Stalino įsakyta praversti Vakarų Vokietijos komunistų partijos valymas, yra pilnoje eigoje. Kiek ir kas nukentės, tikrų davinių nėra. Bet jau vienoje "valymo" konferencijoje buvo paminėta visa eilė partijos veikėjų, kurie nutolo nuo partijos linijos ir varė "apsnūdimo" politiką. Kai kurie veikėjai buvo išvadinti Tito agentais. Pats partijos vadas Reiman labai apgailestavo, kad ne tik kiti vadai nuėjo netinkamais keliais, bet ir jis pats nutolęs nuo linijos ir buvęs apsilėidęs. Kaip kiti, taip ir pats Max Reiman, nenumatęs visų pavojų ir nepasimokęs iš Jugoslavijos įvykių.

Dabar visi komunistų partijos veikėjai turi pereiti specialius trumpus kursus. Taip pat SED pavyzdžiu prie partijos centralinio komiteto įsteigta kontrolinė komisija. Centralinis partijos komitetas padidintas iki 60 narių, vietoje buvusių 30.

Ateityje į partijos atsakingas vietas turi būti išrinkti tik tokie, kurie turi patyrimo klasių kovoje, ir yra partijai ištikimi. Ypatinga pirmenybė turi karo belaisviai grįžę iš Sovietų Sąjungos, moterys ir jaunuoliai. Iš viso bus dedamos visos pastangos sustiprinti partiją ideologiškai ir organizaciniškai.

kūrėme Lietuvių Žurnalistų Sąjungą, sutelkusią senovinius Sąjungos narius ir tremtyje pasireiškusias naujaisiais laikraštinės pajėgas. Pirmajame mūsų tremties gyvenimo laikotarpy, stovykliniame gyvenime, periodinė spauda sėkmingai atliko savo uždavinį. Ji buvo vienas didžiųjų veiksnių, siejančių lietuvius tremtinius į vienybę bendruomenę.

Šiuo metu daugumas mūsų sąjungos narių jau yra išemigravę į užjūrio kraštus, daugiausia į Jungtines Amerikos Valstybes. Emigracija, įgalinusi tremtinius pradėti savarankiškai gyventi ir šviesesnis viltimis žvelgti į ateitį, mums laikraštininkams, be to, deda ir naują pareigų našta, kuri nelengva bus nešti Užjūrio kraštuose mes savo kasdienę duoną pelnomės įvairiais darbais, tačiau tuo pasitenkinti negalime: didieji mūsų tautos siekimai — išlikti tautiškai gyviems ir atgauti laisvę, įpareigoja mus po savo kasdienių darbų dirbti ir lietuviškajai spaudai.

Emigracija, išsaugodama tremtinių fizinę gyvybę, betgi grąso jų tautinei gyvybei. Išsaugoti ir stiprinti emigracijoje sav. tautinę gyvybę yra svarbiausias lietuvių tremtinių uždavinys ir jis sėkmingai bus vykdomas, jei turėsime pajėgią spaudą.

Daugumas lietuvių tremtinių laikraštininkų įsikūrę Jungtinėse Amerikos Valsty-

bėse, kur gyvena apie milijonas lietuvių ar bent lietuviškos kilmės žmonių, kur lietuvių turi institucijas ir gausią periodinę spaudą, daug lėmusią ir tebelemiančią jų kultūriniam gyvenimui ir tautinės gyvybės išlaikymui.

Su Jungtinių Amerikos Valstybių lietuvių periodine spauda daugis mūsų palaikė glaudžius ryšius būdami dar DP stovyklose, o atvykusių į Jungtines Amerikos Valstybes tie ryšiai dar labiau turi būti glaudinami ir stiprinami.

Lietuvio laikraštininko pareigas gražiai yra nusakęs prieš 50 metų Vincas Kudirkas "Tėvynės Varpuse" šiais mumis įsidėmėtinais ir vykdytiniais žodžiais: "Kiekvienas iš mūsų turi žinoti, kur Lietuvis verčia, o kur džiaugiasi, kur vargsta, o kur turtuose, kur apleistas ir nu-

IŠ OKUPTOTOS TĖVYNĖS PADANGĖS

Mūsų korespondento Europoje

RUOŠIASI DAINŲ ŠVENTEI

"Tėvynės Balsas" praneša, kad jau dabar pradėti paruošiamieji darbai 1950 metų liepos mėn. Vilniuje įvykstančiai dainų šventei. Dainų šventė bus atidaryta Tarybų Sąjungos himnu ir J. Švedo kontata "Tarybų Lietuva". Vyriausiais dainų šventės dirigentais patvirtinti: stalininės premijos laureatas Balys Dvarionas, nusipelnęs respublikos meno veikėjas Jonas Švedas, muzikai Juozas Karosas, Jonas Motiekaitis ir Konradas Kavcekas.

NAUJA AUKA ŠMEIŽTŲ GRANDINĖJE

"Tėvynės Balso" 12 nr. įsidėjo straipsnį "Kybartų Prezidentas". Kaip jau tame laikraštyje įprasta, kiekviename numeryje telpa šmeižtų straipsnis apie, kurį nors tremtinių veikėją. Dabar atėjo eilė min. Lozoraitiui, kurį laikraštis begėdiškai išdergė ir prirašė visokių nelogiškų išvedžiojimų. Rašo, kad Lozoraitis esąs visai negabus diplomatas, kuriam tik per didelę vėrimąsi į karjerą, pasisekė pasiekti diplomato vietos. Tačiau "T. B." redaktorius, žinomas liaudininkų išgama, turbūt pamiršo, asmenį ir karjerą dabartinio sovietinio Lietuvos prezidento Paleckio, kuris tikrai yra negabus, girtuoklis, ištvirkėlis ir kad jis į prezidento kėdę buvo pasodintas be jokio akto.

NAUJA PLOKŠTELĖ — SENAI GAIDA

Tas pat "T. B." numeris įdėjo šabloninį iš tremties į Lietuvą grįžusios rašytojos Simonaitytės laišką. Ji ten rašo apie žinomus tremtyje veikėjus: Domą Jasaitį, Petrą Karvelį ir Vaclovą Sidziakauską, esą jie gautus per BALFą pinigų sunaudavo savo reikalams. Mat, ji

skriaustas, o kur liuosas ir laimingas, idant mastytume, katrą brolių reikia gelbėti, o nuo katro reikia prašyti pagalbos, turime žinoti jausmus, mislis ir darbus visų lietuvių, idant aišku būtų, ant ko galime yra remtis, norint apginti savo tėvynę ir suteikti jai laimę".

Daugiau galėsime nuveikti, jei būsime vieningi ir organizuoti. Daugumai Lietuvių Žurnalistų Sąjungos narių susibūrus Jungtinėse Amerikos Valstybėse, Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Valdybos nutarimu, čia perkeliamas ir Sąjungos centras.

L. Ž. Sąjunga galės pradėti veikti, suregistravus JAV įsikūrusius savo narius. Todėl prašau kolegas žurnalistus pranešti savo adresus draug su pageidavimais dėl tolimesnės Sąjungos veiklos šiuo adresu: A. Merkeliis c/o Mrs. Pr. Lapė, Stony Brook, N. Y.

A. Merkeliis
Lietuvių Žurnalistų Sąjungos Pirm.

Stony Brook, 1950.I.8.

LAISVAS ŽODIS

NE TUO KELIU

Šiandieną per spaudą ir įvairias paskaitas mes visi raginame vienas kitą nepamiršti Lietuvos, jos papročių ir neatsizadėti jos gražiosios kalbos. Senųjų išeivių dažnoje šeimoje jau nebevertinama lietuvių kalba, nes tėvai trokšta kuo greičiau tapti tos šalies piliečiais, kuriuose jie gyvena. Be to, daugeliui nepatinka būti lietuviu ir po svetimos kalbos vartojimu jis lietuvių nori paslėpti Deja, tie nepagalvoja, kad kalbą ir tėvynės meilę galima paslėpti, bet savo lietuviškos išvaizdos niekad nepaslėps ir kiekvienas vietinis tik jį pamatęs tuoj pasakys, kad ne amerikietis ar argentinietis, nes tai liūdią lino spalvos plaukai, skaisčius veidas ir rugiagėlių žiedų mėšvumo akys. Dar labiau apie mūsų lietuviškumą liūdią mūsų dvasinė struktūra.

Naujieji ateiviai — tremtiniai yra nusistatę nepasukti tais keliais, tačiau dauguma tū savo tvirtumą rodo, kol patenka į svetimųjų tarpą. Kaip kitose šalyse tautiečiai tuo atžvilgiu laikosi nežinai, bet iš pusantur metų, praleistų Anglijoje ir vienuose Argentinijoje pastebėjau, kad tie tvirtieji jau palūžo. Daugumas tėvų Anglijoje ar Argentinijoje su džiaugsmu giriasi, kad vaikai jau puikiai kalba ir skaito vietos kalbą. Tie naujieji anglai ar argentiniečiai net jau ir į tėvus drįsta prabilti svetima kalba. Tai tau ir pasižadėjimas.

Tai, ieškodami būdų išlaikyti lietuviškas pasukame geru keliu ir neikime toliau nuo kenčiančios tėvynės, nuo gražios lietuvių kalbos mokyklos, lietuviškų tradicijų ir t.t.

LEONAS KANČAUSKAS

LIETUVIŲ DŽIOVININKAI LAUKIA PARAMOS

Šiandien Vokietijoje be tūkstančių lengvesnių ligonių, sanatorijose sunkiai besigydančių lietuvių turime Britų zonoje 12-je sanatorijų 112 ligonių; Amerikiečių zonos 3-joje sanatorijose 132 ir Prancūzų zonos 3-joje sanatorijose 26 džiovininkus. Viso trijose zonosose turim 270 sunkiai sergančių džiovininkų sanatorijose ir apie 300 — gyvenančių privačiai. Jie visi laukia bent prisiminti skanesnio kąsnelio ar mažos dovanėlės.

Nors BALF-as per L. R. Kryžių ir stengiasi pirmoje eilėje pagelbėti ligoniams, ypač džiovininkams, tačiau negaudamas pakankamo kiekio reikalingų dovanų, neišsigali reguliariai šelpiti. Mes gerai suprantam, kad duodamosios iš BALF-o normos yra permažos ir nepakankamos. Gaudami didesnius kiekius gėrybių iš Amerikos lietuvių, galėsime didesnes dovanas ir ligoniams džiovininkams suteikti.

Graudu — patyrus, kad vienas ligonis atsižada jam

duodamo davinio, kaimyno ligonio naudai, kuriam pirmojo manymu daugiau reikalinga sveikatai taisyti pagelba, arba kai šeimos ligonis tėvas, gautąją normą siunčia savo vaikučiams. Bet tai faktai!

Ligoniams teikiamoji pagelba priklauso tikrai nuo gautų aukų ir suaukotų gėrybių kiekio. Šalpos efektingumas išplaukia tik iš geros valios žmonių — lietuvių ir lietuvių tautos draugų.

Kiekvienas lietuvis tremtinys, išvykdamas į JAV-bes, Kanadą ar Australiją, yra pasižadėjęs atminti už save nelaimingus.

Ir išvykęs ir vykstantis į Naująjį Pasaulį lietuvis turėtų pasirūpinti likusiais: padėti surasti išvykimui galimybes ir tiems, kurie neturi pas ką vykti ir nepamiršti pačių nelaimingiausių — ligonių džiovininkų.

Todėl siųskime auką lietuviui tremtiniui — ligoniui pagelbėti. Visos dovanos daiktai ar pinigais siųskit BALF Centru.

Priesu galybė subyrės

PASIKALBĖJIMAS SU D. G. TĖVU J. BRUŽIKU

Rašo BAL. BRAZDŽIONIS, mūsų bendradarbis Anglijoje

Daugumas mūsų tautiečių žino atsidavusį Dievui ir Tėvynei garsų misijonierių, Tėvą J. Bružiką. Jis pergyvenęs bolševikų kalėjime devyknių mėnesius žiauriuose karciose, kurios tačiau jo nepalaužė ir dabar jis pilnas kilnių pasiryžimų tęsia savo misijas. Jo galingas ir reikšmingas žodis, sutapęs su gyvenimu gana stipriai rišamus dvasiškai. Ir Amerikos lietuviai jau 1931 m. pajuto to kilniadvasio lietuvių reikšmę, kai šešius metus vedė misijas. Jis jau yra pravedęs virš 700 misijų ir apkeliavis didelę dalį pasaulio. Paskutiniu laiku buvo Anglijoje ir štai ką pareiškė Jūsų korespondentui per pasikalbėjimą Anglijoje paliekant.

— Kaip Tamstai sekėsi atvykti į Angliją ir kokie pirmieji išspūdžiai?

Į Angliją patekau labai lengvai, nes 1948 m. rudenį man teko būti Romoje, Maldo Apaštalinio Direktorių suvažiavime ir ten iš Šv. Tėvo sekr. G. B. Montini gavau Pasaporto di Servicio. Šis Vatikano pasas pasidarė lyg raktas, kuriuo atsidirkinai duris į visas valstybes, kurios tame pasaulyje buvo sužymėtos. Be tokio pasas, visi žinome kaip sunku dypūkiui kur nors nuvažiuoti.

Pirmiausiai aplankiau ir pravedžiau tremtiniams lietuviams misijas Italijoje, Šveicarijoje, Tirolyje, Danijoje ir pagaliau gruodžio 2 d. 1948 iš Danijos persikėliau į Elzbietos žemę — Angliją.

Čia galvojau užtrukti tik 2-3 mėn. ir tuojau vykti į Belgiją, o iš ten į Austriją. Bet štai šiandieną darydamas šį pranešimą, turiu konstatuoti, kad Anglijoje išbuva virš metų, praveddamas 81 misijas.

— O apie išpūdžius ir nieko?

Į šį klausimą yra labai sunku atsakyti. Aš sakyčiau, kas žmogus, tai išpūdis. Nes vienam tas labiau veikia, kitam anas. O man, pervažiavusiam beveik pusę pasaulio, niekas nedaro didelio išpūdžio. Pagaliau ir nėra laiko užsiimti išpūdžiais, nes tą pačią dieną čia pat prie Londono jau pradėjau lietuvių grupėlei šv. misijas.

— Pasakykit, Tėve Misijonieriau, kas labiausiai rūpinosi Tamstos išlaikymu per šiuos metus?

Niekas kitas, tik lietuviai. Visų pirma turiu tarti didžiausią padėką Tėvams Marjonams, ypač D. G. Tėvui Jonui Sakevičiui, Šv. Kazimiero lietuvių bažnyčios klebonui Londone ir visos Anglijos lietuvių dekanui. Jis mane priglaudė, išrūpino visus leidimus ir dokumentus, išstius metus rūpinosi mano, plačios korespondencijos persiuntinėjimu ir visuomet po darbų rasdavau pas jį ramų kampelį poilsiui. Dažnai savo tėvišku rūpestingumu jis klausinėdavo, ar netrūksta lėšų kelionėms ir kt. Paskui labai daug pagelbėjo ilgai gyvenęs Škotijoje, Glasgovo kun. J. Gutauskas. Kiti kapelionai ne ką galėjo padėti, nes ir patys vos ne vos pragyvena, bet savo patarimais ir morališka pasipirtimi labai daug pagelbėjo. O pagrindinė pinigine pagalba kėlonėms; maistui, visam pragyvenimui Anglijoje atėjo iš pūslėtų lietuvių tremtinių rankų. Taigi ir senieji išeiviai nepamiršo. Teatlygina jiems Dievas ir aš savo maldoje jų neužmiršiu.

Beja, užoaigęs misijas Anglijoje gavau žinią, kad J. E. Nottinghamo vysk. Edw. EL-LIE pažadėjo įtaisyti kunigiskų rūbų eilutę.

— Kaip atrodo lietuvių katalikų veikla, organizacijos bei kultūriniai šaltiniai?

Anglijoje labai sunku ką nors suorganizuoti. Viena, labai tolimi atstumai, kelionės nežmoniškai brangios, lietuviai išsimetę mažomis grupelėmis ir nepaprastai laiko trūksta. Išskyrus Full Sutton keliolika nelaimingų, — bedarbių nėra. Visą savaitę išdirbę nori atsikvėpti, o čia lyg tyčia sekmadieniais iš dalies visas judėjimas apstoja. Autobusai bei traukiniai rečiau kursuoja. Sunku net į pamaldas nuvykti. Tačiau lietuviai visur nugali kūtis, pasisamdo autobusus, nuvyksta į organizuojamas pamaldas, lietuviškas iškilas, vaidinimus, susirinkimus. Anglijoje tremtinių tarpe gyvuoja ateitininkai, skautai, o senųjų išeivių tarpe įvairios draugijos bei sąjungos. Ypač, tremtinių sukurta gražiai išbuvojo Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjunga, kuri jau rengiasi atidaryti didžiulius tautinius namus Londone. Tu-

— Kaip atrodo lietuvių stiprumas tikėjime?

Palyginus su kitomis tautomis lietuviai kažkaip ypatingai stiprūs tikėjime. Turiu štai ką pabrėžti: kur pasitaiko daugumoj lietuvių, ten nepaprastai gražiai ir sustartinai beveik visi praktikuoja tikėjimą, eina išpažinties, lanko bažnyčias ir t.t., bet kur lietuvių mažuma, turė su skausmu konstatuoti, ten jie lyg gėdinasi ir užsikrečia kitų tautų (ypač vienos) pavyzdžiu nors ir tai ne visur. Čia reiktų didesnio įsisąmonėjimo tikėjime ir tvirtumo.

— Kokia lietuvių moralė?

Apskritai, turiu pasakyti, gera. Pasitaiko, kad nugečia; vienas kitas susidarko su angliškais; bet lietuvių vardas visur minimas pagarbiai. Lietuviai visur figuruoja, kaip gabūs, darbštūs, dorai, humaniški ir rimti žmonės.

met visas lietuvių kultūrinis gyvenimas pašoks didžiausiais šuoliais pirmyn.

Nors neperdidelis lietuvių skaičius Anglijoje (tremtinių apie 6.000), o senesniųjų tiek pat, visgi išsilaiko jau keletas laikraščių, kuriasi leidyklos. Škotijoje "Is. Draugas", Anglijoje "Sporto Naujienos", "Apuckas" (jumoristiškas), o ypač didžiausį pasisekimą turi "Britanijos Lietuvis", kuris šiais metais padidės puslapių skaičiumi.

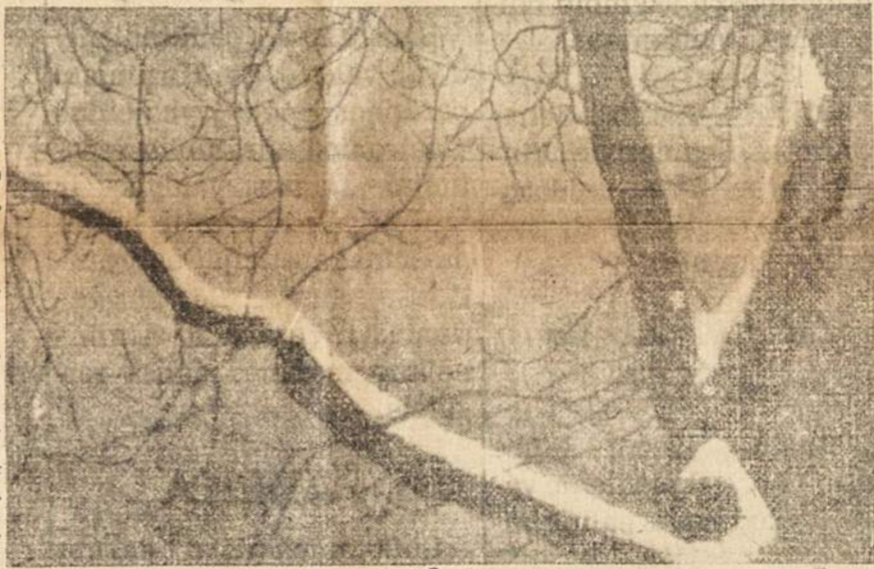
Šiaip bevažiniedamas daugelį vietų radau gražiai įrengtus lietuviškus klubus, skaityklas, meno parodas.

Kunigai kapelionai irgi daug prisideda prie kultūrinio gyvenimo savo patarimais ir realia pagelba.

— Kaip atrodo bendras lietuvių tremtinių gyvenimas Anglijoje ir Škotijoje?

Jeigu reiktų palyginti su kitų kraštų lietuvių tremtinių gyvenimu, turiu pasakyti, kad Anglijoje geriausiai laikosi. Nors ir čia atsiranda nepatenkintų, kurie veržiasi į kitus kraštus, kadangi visuomet veikia apgaulingas sūkis: "Ten gera, kur mūsų nėra".

Jau Anglijoje taip pat ir Škotijoje, daugelis ir savo namus ruošiasi pirkti. Nema-

Pirmasis sniegas

žas skaičius jų jau isigijo. Pinigų ne vieną svarą susitarė, tik širdis nepatenkinta, nes ne namie. Bet yra ir tokių, kurie nieko neturi. Visą prakortavo, pragėrė ir net skolon įlindo. Tokių visas pasaulis pilnas. Tik čia nekaltu apie ligonius, nelaimingus ištiktus, kurių irgi netrūksta. Tokiems Anglijoje blogai. Turiu su džiaugsmu pasakyti, daugiausia visi sveiki ir stebėtinai stiprūs. Matyt, čia ypatinga Dievo Apvaizda budi.

— Ko Tamsta, Tėveli, palinkėtumėte Anglijos lietuviams šį koraštį paliekant.

Nieko kito, kaip nepalūžti ir nesumulkėti dvasioje. Išlaikyti griežtai Lietuvos tradicijas, nes mes, be senesniųjų išeivių, čia tik laikinai. Nepalūžti tikėjime ir dorovėje. Gyvendami laisvuose demokratiškuose kraštuose, turime nepamiršti pavergtos Tėvynės. Nors esame ne namie, bet visgi geriau negu Sibiro tundrose, ar kalėjimuose. Dėl to turime viską pakęsti ir Dievui paaukoti už kenčiančią Tėvynę.

Man vaizduojasi Anglija lyg Nojaus laivas, kuris ap-

ST. SANTVARAS KOPLYTĖLĖ

Prie krantinčio upelio nuo kalnų,
Kaip elgeta apdriskus, dunkso koplytėlė —
Tavin, o mano Dieve, aš einu,
Tavin dvasia, it alkanas balandis, pasikėlė...

Ir tūnau prieangy niūriam. Ir aldėja varpai.
Ir vakarinė prieblanda atbūnda...
Kodėl, sukruvinta širdie, tu nutirpai,
Kokia strėle vėl pėrvėrė tave pagunda?...

Lai klaidžioja kaimenė Gerojo Piėmens,
Ar valią Tau išpėt Kūrėjo?
Parpulk ant šalto ir sugrusio akmens —
Tais laipstais daugel nusidėjėlių dangun nuėjo...

Ko ieškai tu — yra kiekvieno klystančio širdy,
O tu šauki: Tikėt nenoriu! —
Lai kyla antkalnėm audra didi
Ir klony šiam lai užpučia žvakės visų altorių! —

Lyg piramidė, sminganti į dangų,
Tegu iškyla tyruose taurusis žmuo —
Ir kardo niekas, niekas neištrenks iš jojo rankų,
Ir Viešpaties namam jis bus nedužtantis akmuo...

suptas vandenimis talpina rinktinus jaučius Lietuvos sūnus bei dukras. Jeigu tik atsidaro kelias į Lietuvą, Anglijos lietuviai sėda į laivus ir vyksta į tuščius Lietuvos plotus, kur reikės vienam žmogui už dešimt nudirbti valstybės bei Eklezijos (Bažnyčios) baruose. Dėl to mano linkėjimas — brangieji nepalūžkite! Nepulkite į girtavimo ar ištvirkavimo bangas, nepasidarykite kūno, o ypač dvasios invalida! Tokių Lietuva nelaukia, o ir neverti būsime žengti kankinių krauju pašventintais takais!

Vieno jaunuolio paklausiau. Kaip laikaisi Antanuk? "O, Tėve, aš nusistačiau taip išsilaikyti tremty, kad grįžęs Tėvynėn galėčiau nesterštomis lūpomis išbučiuoti motinos veidą". Turėtume visi tokį pasiryžimą daryti! To jaunuolio žodžiai — skaudus botagas įvairiems susimetėliams, kurie savo kenčiančias žmonas ar vyrus Tėvynėje, pamiršo ar išsižadėjo, ir jaunuoliams, kurie su svetimtaučiais biaurojasi, girtuokliams, kurie savo ir kitų vardą žemina.

(Nukelta į 5 pusl.)

V. KRĖVĖ

RAGANIUS

Prieškarinių laikų sodžiaus gyvenimo šešėliai Spaudos Fondo premijuotas veikalas

II.

Girtuoklių jų tarpė nebūvo. Nebe to, kad šventadienišais, suėję su pažįstamais, nebėšgėrtų vieno kito butelio alaus, ar nebešmestų vieną kitą "šnapso" stikliuką, bet juk tai ne girtuokliavimas!...

Po tokių pasivašininimų grįždavo namo linksmi, bet ne pasigėrę. Namie triukšmas nekeldavo, su žmonomis nesibardavo, o jei tokiomis atvejais ir atsitikdavo kivirčių, tai jau čia ne vyrai buvo kalti — reikia čia tiesą pasakyti: dažniau tekdavo vyrams nuo žmonių, negu žmonoms nuo vyrų nukentėti...

Ramūs buvo žmonės Ramūnų vyrai, rimti ir lėti, nemėgo nei barnių, nei triukšmo. Net gyvenimui nemėgo skubėti...
Ir dažnai atidėdavo...
Pinigo nebrangindavo, turėti jo daug pėsirūpindavo, išskyrus vieną kitą ūkininką... Bet tik mokesčiai būtu iš ko apmokėti ir "šiai dienai druskos už ką nusi-pirkti".

Ramūnų vyrai buvo lėti ir ramūs žmonės. Jie nemėgo skubėti, nemėgo karsčiuotis, mėgė gerai pagalvoti, imdami kurio darbą, nesurištą su kasdieniais ūkio reikalais. Jei tekdavo skubėti, tai tik vasaros darbymetėje, kai reikėjo gelbėti nuo lietaus išdžiūvusį sieną ar paskubomis vežti iš lauko javus, kai oras būdavo nepastavus...

Imdamiesi kurio darbo ar verčiami atlikti kurį iš kasdieninio gyvenimo ribų išeinantį reikalą, kiekvienas jų ilgai rengdavosi, ilgai svartydavo, net su žmonomis pasitardavo, ar jau būtinai jį turi atlikti šiuo metu, ar gal dar kitam laikui būtų galima atidėti...
Pašalinių uždarbių neieškodavo, nesirūpindavo jais. Nėskubėdavo pasinaudoti progą net tada, kai tie uždarbiai patys atsirasdavo žiemės metu, kada buvo kertami ir vėžami į Nemuną val-

džios miškai.
— Apsėidavo be šių uždarbių mūsų tėvai, apseisime ir mes, — atsisakinėjo vienas, rangovo raginamas važiuoti miškan.
— Tik arklį nukamuosi ir patsai nusivarysi — tai ir visa tau bus nauda iš šitų uždarbių, raminosi antras.
— E, pūnigas, broli, slidus daiktas, kai jis ne iš žemės paimtas, — galvojo dar kitas ir ramiai kol kas sėdėjo namie, pasižvelgdamas į kaimyno kiemą, ar tāsai tik nerengia jau rogių...
Bet susiranda vienas kitas, kuris reikalo prispirtas neiškenčia ir, pasiėmęs kirvį uždaremėis, kad kaimynai nematytu, nudūlina miškan rankų pamiklinti, kad vėliau vieną kitą rublį pajustų kišeniui.
Tik kaimyno neapgausi! Pamato jisai, pakaso pakaušį ir, žiūrėk, nuėjo rogių ruoštis...
— Tai ką kūmai? Miškan rėngiesi, uždarbiauti? — klausia gretimas kaimynas, matydamas jį tūpčiojantį aplink roges.
— Tai jau gal reikės bobai skarelė uždirbti. Juozas, mat, jau vakar važinėjo, tai mano boba ir zurza, — aiški-

nasi kūni.

Kūmas savo ruožtu pakaso pakaušį, pastovi vidury kiemo, pasidairo, pagalvoja, dar kartą pakaso pakaušį ir — traukia jau roges iš šalinės.
— Tai ką Kazy? Miškan jau rengiesi? — susidomi kūmo kaimynas.
— Rėngiuosi, broli. Štai kūmas Macius jau nuvažiavo. Negi man rubliai mažiau reikalingi?..
Taip vienas į kitą nusižiūrėdamai, vienas antram uždarbio pavydėdamai, nugūža visu sodžitumi miškan žydui medžių kirsti, vežti...
Tinginiai Ramūnų vyrus pavadinti negalima, ir iš tikrųjų jie nebuvo tinginiai. Viskas kita tai juk vieni nerekėia, išartas, apakėtas, užsėtas, kad šienas ir javas tinkamu laikui būtų nuimtas, savo metu iš lauko kluonan suvežtas.
Visa kita tai juk vieni nerekėia, ir ko čia žmogus tuo pinigų perdaug besirūpinsi, jei žinai, kad be duonos nebūsi alkanas, nesėdėsi, pirma kicje nešalsi — valdžios miškas juk pašonėj — sunku čia rudenį prisivežti ir kurui, ir skaloms, ir net atsargai pa-

gaminėti, kad žiemą galima būtų vieną kitą vežimėlį ir miestelin nuvežti, kai prireikia namie druskos, žibalo, ar kito kurio daikto.

Į valdžios mišką žiūrėdavo Ramūnai, kaip į nuosavą. Vogeti iš jo nelaikė nusikaltimu. Ir, tiesą pasakius, nevoė — kuris gi šia vogimas, jei rudenimis kirtu ir namo vežė atvirai, dieną, nuo nieko nesislėpdami. Žinojo, kad draudžiama, na, todėl kiekvienas ir laikė savo priederėmą pakišti "liesnykui" vieną kitą auksiną, kad nekibtų be reikalo. "Liesnykas" nekibdavo, tik žiūrėdavo, kad medžiai būtų kertami "iš šaknių" ir kad nukirtimo pėdsakai būtų panaikinti, paslėpti...
Bet ir šiuo reikalu nereikėjo jam perdaug rūpintis — įgūdė tuo atveju Ramūnų žmonės paslepia taip, jog jokis šuo nesuras, kurioj vietoj medis stovėjo, ir jau nebėra jo. Jei pasitaikydavo kurį storesnį nugriauti medį ir miške atsirasdavo aikštelė, tuštuma, ne tik kad užtaisydavo vietą samanų kupetomis, bet dar pasodindavo ten, nukirsto medžio vietoje, mažą eglaitę, kuri, žiūrėk, kitais metais prigiją ir auga, lyg

teh būtų pati išdygusi...
Naujais paskirti kunigėliai nekarta ir pradžių mėgindavo juos barti ir per išpažintį, ir kalėdodami, aiškinti, kad vagystė yra vistik vagystė, neatsižvelgiant į tai, kas ir kokiais sumetimais yra vaigiama.
— Šiandien iš valdžios miško vagiat, o ryt vogsite ir iš privataus. Sunki juk tik pradžia...
Bet Ramūnų vyrai šiuo atveju ir kunigėlio žodžiais ne-norėdavo tikėti, kad čia esama nusikaltimo, "grieko".
— Miškas valdžios, ir mes valdžios, kunigėli! Negi žalias bulbes graušime, negi pirkias šiaudais kūrėnsime? — atskirdavo kunigėliui.
Ramūnai savo miško neturėjo...
— Štai, Mižūnų dvaro miškas su mūsų laukais sueina, o pasiklausk, kunigėli, poną, ar esame kada kad ir vieną šakute iš jo miško paėmę...
Gal todėl taip atskirdavo jauniesiems kunigėliams, klausimu jų autoritetą, kad Žemaitukas žmonių už tai nebardavo, vagysčių neprikaišiodavo ir net ramindavo savo uolius padėjęjus.
— To stary zwyczaj, od tų" gilumos.

niepamiečnych czasow, coż z nimi zrobisz! Lasu swego nie maja. Moze to dawny ich przywilej, przez rzad moskiewski obecnie nie uznawany...
Kai miesteliui degant sudegė kunigo kluonas ir tvartai, Ramūnų vyrai pasiskubino nuraminti Žemaituką. — Nesirūpink, dvasiškas tėveli! Atstatysim dar geresnius.
Ir tikrai atstatė. Žemaitukui nekainavo nei vieno skatikėlio. Privežė Ramūnai sienojų, kad nors kleboniją naują statyk, ne tvartus su kluonu, — lotų lentoms piauiti storulių drevių ir — savaime suprantama, kad nepirko už pinigus, bet iš valdžios miško prisikirtu. Žemaitukas tą gerai žinojo, bet jų nebarė, priėmė su padėka, ką tik vežė...
Tvirtai ir kluonas, kaip bematant, buvo pastatyti nauji...
Kai buvo rimtas reikalas, Ramūnų vyrai mokėjo nesnausti.

III.
Visai kito plauko žmogus buvo Juozas Misiulis. Jis atsirado Ramūnuose iš Užgirių sodžiaus, ir pačios "Grum-

— To stary zwyczaj, od tų" gilumos.

Pittsburgho ir apylinkės naujienos

Pittsburgho draugijų metinis suvažiavimas

Sausio 29 d. 2:30 val. po pietų Lietuvių Pileičių sveitainė, 1723 Jane St., S. S., Pittsburgh, Pa. įvyks Pittsburgho ir apylinkės draugijų metinis suvažiavimas. Šiame suvažiavime bus aptarti svarbiausi lietuviški reikalai.

Kiekviena draugija nuo draugijos siūnčia vieną atstovą ir nuo kiekvienų dešimties narių taip pat po vieną.

Ta proga visos draugijos yra prašomos Lietuvos laisvinimo reikalams skirti auką.

Į pagalbą lietuviškai dainai

Suskambėjus pirmiems "Maironio" ansamblio dainų aidams, Pittsburgho lietuvių tautinis — kultūrinis gyvenimas įžengė į dar platesnę lietuviškos kultūros ir puoselėjimo kelią. Amerikiečių ir tremtinių lietuviškasis jaunimas skambia daina nori džiuginti už lietuvių kovojančius, drąsinti silpstančius ir budinti miegančius. Šitame kelyje ansamblis sutinka ir nemaža kliūčių. Be-

ne pati džiausia yra nuosavo pianino neturėjimas. Kas iš Pittsburgho lietuvių, dainos meilės vedinas, ansamblui pianiną padovanotų ar už mažą sumą sutiktų parduotį, užsipelnytų visos Pittsburgho visuomenės padėkos ir pagarbos. Mes tvirtai tikime pittsburghiečių dainos meile ir neabejojame, jog jie sudarys sąlygas tai dainai žydėti. Virš minėtu reikalu malonėkite skambinti HEMLOCK 1-3121.

"Maironio" ansamblis

RASTA

Sausio 12 d. Šv. Kazimiero parapijos salėje įvyksiamame Vyčių susirinkime rasta brangus gintarinis rožančius. Savininkas prašomas jį atsiimti iš "Lietuvių Žinių" redakcijos.

SOUTH SIDE

Liga aplankė Antaną Čižauską, gyv. 1035 Saw Mill, Run Blvd., kuris guli South Side ligoninėje ir Kazį Aukštakalnį, gyv. 2125 Wrights Way, kuris gydossi namuos.

Sausio 21 d. Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje įvyks dvejų jungtuvės: Vinco Žilinsko su Joana Pūkas, abu

iš Šv. Kazimiero parapijos ir Janės Onos Kapšis iš Šv. Kazimiero parap. su Juozu Stasiukynu iš Du Bois.

Šv. Juozapo ligoninėje mirė Petras Čiunelis, gyv. 2505 Carey Way. Laidotuves įvyksta ketvirtadieni. Paliko nuliudusią dukterį Mildred Majšewiz.

ESPLEN

Šv. Vincento Moterų klubas šį ketvirtadienį, sausio 19 d., laiko savo metinį iškilmingą balių. Ta proga bus įvedama ir priimama naujoji valdyba.

Praeitą sekmadienį, sausio 15 įvyko vaisės, surengtos parapijos komitetui pagarbti. Klebonas kun. P. Lunskis laikė metinį parapijos pranešimą. Šį sekmadienį, sausio 22 d., šaukiamas visos parapijos metinis susirinkimas, kuriame bus laikomas praeitų metų bažnytinis pranešimas.

Vietinė Lietuvos Vyčių kuopa gyvai veikia, ypač meno srityje. Kiekvieną antradienio vakarą laiko susirinkimus, mokina tautinių šokių, lietuviškų skambių dainų, rengia vaidinimus.

Sausio 13 d. mirė Jonas Eismontas, ilgametis šv. Vincento parapijietis. Laidotuvės įvyko sausio 16 d. Šv. Marijos kapinėse.

TRUMPAI IŠ VISUR

Lietuvių Pileičių klube sausio 15 d., sekmadienio vakare, įvyko šaunus balius būsimų jaunavedžių, Vincento Žilinsko ir p-lės Jane Pūkaitės, pagerbimui. Svečiai sunėšė daug gražių vertingų dovanų. Po skanių vaišių visi linksminosi iki vėlumos.

Vincas Virbickas, kuris buvo sužeistas per nelaimę, grįžo iš ligoninės pas Martinonį.

Matužas, išgulėjęs šešias savaites ligoninėje, grįžo į savo namus. Jo sveikata žymiai pasitaisė.

Armoška susirgo protine liga. Išvežtas į ligoninę.

PAS KATALIKIŠKOS - LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJĄ

"L. Ž." reporterio pasikalbėjimas su Dangun Žengimo parapijos Klebonu.

Patyręs, kad "Lietuvių Žinių" skaitytojai domisi lietuviškų parapijų praeitimi ir jų veikla, sumaniau aplankyti Dangun Žengimo parapijos kleboną kun. J. Misių. Atvykęs klebono neradau namie, nes jis, kaip šeiminkė sakė, prižiūrėjo bažnyčios remonto darbus, bet netrukus klebonas sugrįžo ir pradėjau kalbėtis su juo man rūpimais klausimais.

je turėjo nemaža skolų. Dar ir man pačiam čia atvykus teko rūpintis skolų išmokėjimu.

Klebonai ir parapijos nuosavybė

Matydamas, kad dabartinis klebonas yra senyvo amžiaus žmogus, vėl paklausiau: ar esate pirmasis šios parapijos klebonas?

— O ne! Po kun. Ig. Abromaičio čia klebonavo kun. V. Paukštis ir kun. Ad. Simkevičius. Aš jau esu ketvirtas šios parapijos klebonas. Man čia paskyrė 1935 metais.

— Zinodamas, kad paprastai lietuvių parapijos, be bažnyčios ir klebonijos turi dar ir kitus kultūriniam reikalams pastatus pasiteiravau: — Ar parapija turi ir kitų pastatų?

— Be bažnyčios yra dar parapijos salė ir maži žymiai namelis, kuriame dabar gyvena dvi seselės pranciškonės, kurios katekizuoja vaikus ir viena jų vargoninkauja. Mokyklos tuo tarpu neturime, bet ją atidaryti yra vienas iš mano didžiausių troškimų.

Parapijos veikla ir spaudos meilė

Pravažiudamas mačiau, kad bažnyčia nemaža todėl susidomėjęs paklausiau: — Ar daug jūsų parapijoje yra sielų?

— Aš manau, kad bus virš 500. — atsakė klebonas.

— Ar visi lankosi bažnyčion, remia parapiją ir lietuvišką veiklą?

— Yra visokių. Bet daugelis toli gyvena ir negali čia kas sekmadienį atvykti. Yra tokių, kurie užsimoka parapijos mokesčių, bet į bažnyčią eina kitur.

— Ar jūsų parapijoje yra ir draugijų?

— Taip, yra. Gerai laikosi R. K. Susivienijimo kuopa, Jėzaus Vardo draugija ir Tretininkai. Parapijos ribose yra ir Sūnų Lietuvos klubas. Tai savišalpos draugija, kuri turi savo namus su puikiai įrengta sale.

— O kaip su lietuviškomis tradicijomis ir kalba jūsų bažnyčioje?

— Velykas ir kitas ypatingas šventes apvaikščiujame pagal lietuviškus papročius. Su lietuvių kalba sunku,

kaip ir visur, nes jaunoji karta mažai moka lietuviškai, dėl to noroms nenoroms turime prie jos irgi šiek tiek taikintis.

— Ar jūsų parapijiečiai mielai skaito lietuvišką spaudą?

— Taip, skaito, bet galėtų skaityti, ypač "Lietuvių Žinias" ir daugiau, jei būtų tinkamai pravestas vėjus.

Pamatęs, kad klebonas reiškia simpatijų "Lietuvių Žinioms", paklausiau jo patarimo:

— Tai gal, klebone, pasiūlytumėte, kaip tą vėjų jūsų parapijoje pravesti, kad jis būtų sėkmingas?

— Būtų gera, kad vienas kunigas sekmadienį tuo reikalu sakytų pamokslus bažnyčioje, o paskui platintojas pereinų per parapijiečių namus ragindamas užsisakyti "Lietuvių Žinias". Aš manau, kad mano parapijiečiai neatsisakys jas užsisakyti, ypač kai dabar jos žymiai pagerintos.

Ilgiau šiuo reikalu pakalbėję sutarėme, kad sausio 22 dieną pradėsime spaudos vėjų. Pamokslų sakyti atvyks T. V. Gidžiūnas, pranciškonas, o prenumeratomis rinkti bus paskirti specialūs platintojai.

Pirmasis Lietuvos Pranciškonų lizdelis

Pažvelgęs pro langą pamatėu mažytį namelį, į kurį ėjo viena seselė, lyg ką prisiminęs paklausiau:

— Ar tik čia nebus tas namelis, kuriame prieš kelis metus buvo apsigyvenę pranciškonai?

— Taip, čia buvo pirmas pranciškonų lizdelis Amerikoje. Išvytiems iš Lietuvos pranciškonams ir neturint kur prisiglausti, mes leidome šiam namelyje jiems apsigyventi. Čia prasidėjo Lietuvos pranciškonų kurimasis Amerikoje, čia buvo atgavintas Lietuvoje ejęs "Šv. Pranciškaus Varpelis", čia buvo ir jo redakcija ir administracija.

Bažnyčios ir klebonijos remontas

Mums besikalbant, klebonijoj pradėjo vaikščioti darbininkai, ir aš pasiteiravau: — Atrodo, kad pas jus vyksta remontas?

— Taip, jau senai reikėjo atremontuoti virtuvę ir įtaisyti zakristiją bei padaryti sanctuarium, kaip visose katalikų bažnyčiose. Jei nori einam pažūrėti, kaip tie darbai eina.

Įėjęs į bažnyčią ir pamatęs darbus supratau, kad tai nemaža kaštuos, paklausiau:

— Ar daug manote jums šis darbas atseis?

— Aš manau, kad 5000 dolerių neužteks, atsakė klebonas.

Atlikęs savo misiją jauždėjau grįžti namo, bet užėjus smarkiam lietuvi, klebonas pasisiūlė mane parvežti. Negana to kelyje sustojęs dar ir pietumis pavaišino ir tik tada nuvežė mane į "Lietuvių Žinių" redakciją.

Laiškas Redakcijai

Didžiai Gerb. Redaktorium,

Negaliu aš žodžiais išreikšti to dėkingumo, kuris yra mano širdyje. Štai prabėgo metai laiko, per kuriuos visada mane lankė Jūsų laikraštis, kuris man buvo tas pat, kas Sacharaj ištroškiam keleviui vandens lašas. Gyvenant svetimame krašte yra taip sunku, kai negali su nieku pasikalbėti savo gimtąja kalba, lietuviškai pasidalinti mintimis. Kas savaitė mane aplanko jūsų man siunčiamas laikraštis, kuris yra mano geriausias draugas. Aš kalbu su juo pasidalinu mintimis. Kai lietuviškas žodis su manim — aš atsigauju, kaip tas dykumos kelevis išvydęs šaltinėlių ir kelis sunykusius medelius. Neperseniai suradau vieną šeimą, kuri Prancūzijoje gyvena jau 25 m. Su ja dalinuosi "Lietuvių Žiniomis", diskutuojam ir džiaugiamės kartu, kad lietuviškas žodis yra su mumis.

Nuosirdžiai dar kartą visų vardu dėkoju už jūsų taip vertingo laikraščio siuntinėjimą ir linkiu didžiausio pasisekimo.

Su nuosirdžiais linkėjimais
Petras Paškevičius,
Prancūzija

Philadelphijoje susikūrus lietuviška spaustuvė BV V (Borisevičius, Mariūnas, Volertas) kartu su kita lietuviška AB (Arlauskas, Burakas) spaustuvė galvoja leisti lietuvišką juokų laikraštį.

STEREOTYPO FONDAS

"Lietuvių Žinios" tobulėdamos, negali apeiti be mašinos, reikalingos paveikslams daryti. Matote, malonūs skaitytojai, kad laikraštis be jokio paveikslėlio yra labai liūdnas. Visai kitoks bus paveikslais ir vaizdeliais.

Kreipiamės į gerbiamus "Lietuvių Žinių" skaitytojus ir visus mūsų rėmėjus nepamiršti Stereotipo fondo, prie kiekvienos progos atsiųsti didesnę ar mažesnę auką tam svarbiam tikslui.

Aukoti Stereotipo Fondui reiškia remti ir palaikyti savąją lietuvišką spaudą.

Ši mašina kainuoja \$300.

Šiuomi siunčiu \$..... auką Stereotipo Fondui.

Vardas-pavardė

Adresas

Miestas

Nukirpę šį kuponą draug su auką prašome siųsti:

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" STEREOTIPO FONDAS

2211 Sarah Street

Pittsburgh 3, Pa.

Phone HOMestead 3169

Night Service HO. 5575-R

HOMESTEAD MAYTAG STORE

ALL MAKES OF WASHERS AND VACUUM SWEEPERS
Motors -:- Radios -:- Refrigerators -:- Belts and Brushes
To Fit All Motors

PARTS and REPAIRS—ALL WORK GUARANTEED

602 Amity Street

Homestead, Pa.

Phone, FEderal 1622

HASER

Funeral Home

AMBULANCE SERVICE

Mes esame dėkingi už jūsų
bizmį

512 Chartiers Avenue
McKEES ROCKS, PA.

KRAUS

THE JEWELER

V. J. KRAUZYLS, Savininkas

1816 Carson Street

PITTSBURGH 3, PA.

EVERglade 4850

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS

LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška koplyčia dykai visiems. Kreipdamiesi į mus
turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEMlock 1-0203

2128 Carson Street

S. S., Pittsburgh, Pa.

"LIETUVIŲ ŽINIŲ" RĖMĖJAI

Stereotipo fondui auکوjo:

Mr. S. Starta \$2.00
Mrs. Caroline Gegužis \$2.00

Nuosirdus ačiū

C. K. PIKIEL

General Insurance

Notary Public

Marriage Licenses

Auto Licenses

Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. -:- Pittsburgh 3, Pa.

S. S., PITTSBURGH, PA.

Phone EVERglade 1-2300

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARAUSKAS
Lietuvis Laikrodininkas

—Expert Repairers—

CLOCKS—WATCHES—JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.

Tel.: AT. 7399

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street -:- Pittsburgh 3, Pa.

Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų
užkandžių ir visokių gėrimų.

RT. REV. MSGR. IG. KELMELIO INVESTITURA

Rt. Rev. Msgr. Ig. J. Kelmelio iškilminga investitura įvyksta sausio mėn. 22 d., 4 val. po pietų, Šv. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioje, Newark, N. J. Apeigas atliks J. E. Newark Arkivysk. Thomas Joseph Walsh, S.T.D., J.C.D. 6 val. vakare parapijos salėje ruošiamas bankietas su programa dalyvaujant iš plačiosios Amerikos sukviesiems svečiams. 10:30 prieš pietus iškilminga sumą laikys patsai Monsignoras.

Susipažinkime su prelatu gyvenimu ir darbuote. Jo Prakilynė Prelatas gimė 1882 m., liepos mėn. 30 d., Lietuvoje, Kapčiamiesčio parapijoje, Navikų kaime. Jo tėveliai, Kazys Kelmelis ir Elena Beliavičiūtė, buvo sąmoningi katalikai, susipratę lietuviškai, veiklūs kovotojai už Lietuvos teises Rusijos carų priespaudos metais. Todėl nestebėtina, kad ir jų sūnus Ignacijus, būsimas kunigas ir prelatas, šias ypatybes paveldėjo iš savo tėvelių.

Pradžios mokyklą baigė savoje — Kapčiamiesčio — parapijoje. Aukštesnio mokyklos sėmėsi mokymasis privačiai ir Seinų mokyklose. Sunkiai dirbdamas fizinį darbą ir kruopščiai siekdamas mokslo jis turėjo norą būti kunigu, pasižvešti Dievo garbei ir žmonių gerovei. Tačiau Prelato Kelmelio pasiryžtieji siekiai įvykdomi ne savo tėvų žemėje, bet tolimoje Amerikoje. Sesuo Marijona, 1901 metais, pasikviečia jį Amerikon. Čia atvykęs, ne lengvesniais keliais, tenka siekti savų tikslų. Dienomis darbas, vakarais kursai Nanticoke, Pa., Universitete Kologijoje Valparaiso,

Ind., vėliau Šv. Marijos Kologijos Orchard Lake, Mich., kurią baigė 1911 metais "cum laude" diplomu. Tais pačiais metais įstoja Šv. Cyriliaus ir Metodijaus, Orchard Lake, Mich. kunigų seminarijon. Būdamas klieriku, įvairiose parapijose: Plymouth, Pa., Newark, N. J., New Philadelphia, Pa.,

zabeth, N. J. 1922 m., vasario 1 d., skubotai vyskupo raštu, paskiriamas ir siunčiamas į Newark, N. J. Šv. Trejybės lietuvių parapiją, kad išgelbėtų ją nuo žuvimo, kuris jai tikrai grėsė.

Čia Jo Prakilynė Prelatas pereina kryžiaus kelius, iki atstato subyrėjusią parapiją, ją suorganizuoja, apva-

Prel. I. Kelmelis

ruošia vaikus prie pirmos Šv. Komunijos, organizuoja Vyčius, padeda klebonams įvairiame veikime.

Kunigu buvo išventintas 1916 m., birželio mėn. 24 dieną. Kaip misijonierius, organizuodamas ateivius europiečius, ir vikaras darbuose Menestee, Mich., Saginaw, Mich., Grand Rapids, Mich., Bay City, Mich. Newar Vyskupas J. J. O'Connor, 1921 m. parsikviečia savon vyskupijon ir paskiria vikaru Eli-

lo nuo besibraunančių klaidaičių, komunistų ir kitų, katalikybės bei tautybės naikintojų. Gerų žmonių padedamas, išmoka daug skolų, padarytų pirmiau buvusių klebonų; pilnai ir meniškai išpuošia bažnyčią, sutvarko salę, atremontuoja kleboniją.

Visą laiką nuosirdžiai darbuosi ir darbuojasi, ypač dabartiniu, mūsų tautai sunkiausiu metu, lietuvių tautos ir Lietuvos gerovei. Tik Jo Prakilynė Prelato dėka daugeliui tremtinių buvo nušluostyta ašara, daugelis pateko šion šalin. Atvykusiems jis visokeriopai padeda, vadovaudamasis vien tėvų žemės meile.

Bažnyčios vyriausybė įvertino pasižventusio kunigo darbuotę paaukštintimu. Nepamirš ir lietuvių tauta savų geradarių bei jos gelbėtojų. Igiausių Metų Jo Prakilynė Prelatui Ig. J. Kelmeliui.

PRIEŠŲ GALYBĖ

(Atkelta iš 3 pusl.)

Lietuva Tėvynė mūsų, Tu didvyrių žeme! Tai ir būkime tokie! Tegul tavo vaikai eina vien takais dorybės! Tai ir eikime! Iš šviesa ir tiesa mūsų žingsnius telydi! Tai ir laikykimės tos šviesos ir tiesos!

Jau ateitį regim Tėvynės laimingą, nes šviečia mums kryžius ant mūsų vėliavos... In hoc signo vinces — Kryžiuje pergalė! Nenusiminkime: Lietuva prisikels! Priešų galybė subyrės, nes ji paremta ant dulkių, o mūsų ant Dievo!!!... — baigė tokį išsamų apžvalginį pasikalbėjimą gerb. Tėvas Bružikas.

Charakteringi Tėvo Bružiko buvo sustikimai su šv. Tėvu. Pirmą kartą 1929 m. jis buvo laisvose Lietuvos T. T. Jezuitų vienuolyno atsto-

vas. Šv. Tėvas padarė Tėv. Bružikui didelį išpuodį. Antrą kartą 1948 m. pabaigoj, atvykstant į Angliją, iš priekuro dar turėtų keliose vietose misijų, atstovavo jau ištrėmtus pavergtos Lietuvos sūnus ir dukras suvažiavime, kur pranešė šv. Tėvui apie jų skausmus ir ašaras... Šv. Tėvas, pakėlęs akis į dangų laimino: "Specialem benedictionem... — ypatinga palaiminimą suteikiu per tave tautai Tėvynei ir tremtiniams" Tėv. J. Bružikas prisimena tuos neužmirštamus žodžius.

Garbingajam Dievo ir Tėvynės darbininkui Tėv. Bružikui tenka pareikšti nuosirdžiausius padėkos žodžius. Tegu Dievas padeda jam ir mums vėl sugrįžti į brangią Tėvynę Lietuvą. Teguoda Dievas jam sveikatos ir toliau dirbti tą sunku ir kilnią darbą, o mums stiprybės.

Lietuviškos knygos mylėtojams pranešame, jog "Lietuvių Žinių" administracijoje galima gauti šių vertingų knygų:

Jonas Grigolaitis NACIŲ PRAGARE.

Vincas Ramonas KRYZIAI, Tumas-Vaižgantas DEDES IR DEDIENES

Tumas-Vaižgantas PRAGIEDRULIAI II ir III t.

F. Neveravičius DIENOVIDZIO SUTEMOS.

Geriausias draugas laimėje ir nelaimėje — lietuviška knyga. Pamilkite ją!

MULIOLIS INSURANCE and REAL ESTATE

6606 Superior Avenue CLEVELAND, OHIO

SKAITYKIME "LIETUVIŲ ŽINIĄS"

Garbingajam Dievo ir Tėvynės darbininkui Tėv. Bružikui tenka pareikšti nuosirdžiausius padėkos žodžius. Tegu Dievas padeda jam ir mums vėl sugrįžti į brangią Tėvynę Lietuvą. Teguoda Dievas jam sveikatos ir toliau dirbti tą sunku ir kilnią darbą, o mums stiprybės.

° Prieš kiek laiko iš tremties iš Philadelphia atvyko žinomas žurnalistas, buvęs "Žiburių" redaktorius A. Gražiūnas-Graževičius. Sužinota, jog jis yra pakviestas redaguoti ten išeisiančią lietuvišką juokų laikraštį.

° Welmen stovykloje dar veikia ateitininkai. Kuopą sudaro virš 30 narių.

° Ciceroje nuo Naujų Metų pradėjo veikti lituanistinė mokykla.

° "Ateities" žurnalas ligšiol čies Vokietijoje išleido paskutinį savo numerį Europoje. Nuo tuoj pat ji bus leidžiama Amerikoje. Paskutinis numeris yra labai įvairus ir turiningas.

° Anglijos lietuvių tarpe keliama mintis, kad bent di-

CLEVELANDO ŽINIOS

Pasakė pamokslą spaudos klausimais

Sausio 15 d., P-lės Šv. N. Pagalbos parap. bažnyčioje, 10 val. ryto, gerb. kun. Dr. V. Gidžiūnas pasakė labai gražų pamokslą katalikiškos spaudos skaitymo reikaliu. Iš tikrųjų, tokio gražaus ir jausmingo pamokslu lietuviškos katalikiškos spaudos atžvilgiu šioje bažnyčioje žmonės nėra girdėję. Garbė ir dėka yra klebonui kun. J. Angelaičiui, kad jis nepagalbėjo leisti sveičiui kunigui pasakyti tokį gražų pamokslą. Senelis

Puikus vakaras Clevelande

Sausio 15 d. katalikiškos spaudos draugija Clevelande surengė "Lietuvių Žinių" naudai vakarą, kuris praėjo su dideliu pasisekimu. Programoje buvo humoristiškas vaidinimas "Aš numiriau", duetas, deklamacijos ir muz. Ambrazo vadovaujamo Šv. Jurgio parapijos choro dainos. Po meninės programos įvyko vaisės ir šokiai, puikiam Nemanio orkestrui grojant. (Smulkiau ateinančios savaitės "L. Ž." numeryje).

Moterų s-gos 26-tos kuopos susirinkimas

Sausio 9 d. įvyko Moterų Sąjungos 26-tos kuopos metinis susirinkimas. Aptarus einamuosius reikalus susirinkimui buvo pateiktas kuopos išdo pereitų metų ataskaita. Iš jos paaiškėjo, jog kuopos išdas yra pakankamai tvirtas. Naujiems metams išrinkta valdyba yra tokios sudėties: pirm. Ona Stepul, vicepirm. V. Šukienė, nut. sekret. Ona Narbutienė, fin. sekret. Ona Mačiutienė, išd. Marė Stonienė, išdo globėjos: T. Pauliukevičienė, E. Kavaliauskienė; tvarkdarė Stasė Mučinskienė; atstovės: Lietuvių Kultūrinį Darželį: Vl. Šukienė ir M. Luckus, i ALT: Marė Stonienė ir Elzbieta Akelienė, salės bendrovės — V. Šukienė.

Naujai pramogėlei suruošti išrinkta komisija tokios sudėties: E. Samienė, O. Narbutienė, V. Šukienė, Eva Ka-

valiauskienė ir Vera Rakauskaitė.

Atstovė ALT pranešė, jog vasario 16-ji Clevelande bus švenčiama vasario 12-ją ir kvietė visas nares jos minėjime dalyvauti. Ta proga žodį tarė ir ALT Clevelando skyriaus pirmininkė P. Glugodienė, kuri kvietė visas nares atsilankyti ir susirinkimui ir tapti Tarybos ir 38 šalpos fondo narėmis.

Šis susirinkimas buvo ypatingai sėkmingas, nes padaryta visa eilė naudingų nutarimų naujiems metams.

Koresp.

LRKSA metinis susirinkimas

LRKS Amerikoje 142 kuopa Clevelande savo metinį susirinkimą laikė sausio 12 d. Naujoji ir senoji valdybos iškėlė minčių, kurios buvo bendrai apsvaistytos. Finansų rašt. Jurgis Venclovas pateikė galutinę atskaitą. Išd. T. Česniene su pirm. Jonu Žiauniu sutiko atskaitą patvarkyti. Finansų stovis gana geras ir kuopa gana gausi. Fin. rašt. prašė kuopos narių stipriai padirbėti verjant naujus narius. Šiais metais seimas bus kaimynystė — Detroit, Mich. tai norima nors pustuzinį atstovų nusiųsti. Visi nariai pasizadėjo jau ateinančiam susirinkime atsivesti po vieną naują narį.

Pirmininkas taip pat pranešė, jog balandžio 22 d. parengimui išrinkta komisija neatsilanko į antrą susirinkimą. Jei taip bus ir toliau, reiks rinkti kitą. Kovo 26 d. bus rodoma filma (krutamieji paveikslai).

Naujų narių pagerbimo sumanymas priimtas ir tam įvykdyti išrinkta komisija iš P. Glugodienės, A. B. Viliamaičių, P. Graščiūnienės ir J. Vaičvienės. Pobuvis manoma suruošti po Velykų, kad būtų linksmas — su šokiais ir muzika. Kai kurie nariai pageidavo tai įvykdyti anksčiau, bet nukelta vėliau, nes norima veiklą dar labiau sugyventi.

Koresp.

Paskaitos Clevelande (Ohio)

Lietuvių Kultūros Fondo Clevelando skyrius pirmadieniais 7 val. vak. Norwood bibliotekos patalpose (6315 Superior Ave.) lietuvių visuomenėi rengia paskaitas:

Sausio 23 d. Ig. Malinausko "Vaikas kaip būsimoji charakterio tėvas".

Sausio 30 d. A. Augustinavičienės "Jaunystė ir šeima".

Vasario 6 d. Dr. S. Tamošaičio "Neregimasis pasaulis".

Kviečiame atsilankyti.

Valdyba

Šv. Jurgio Parapijos Tretininkų Jubiliejus

Šiais metais Šv. Jurgio parapijos tretininkai švenčia 25 metų jubiliejų. Ta proga vasario 5 dieną rengia iškilmingą minėjimą. Rytą visi nariai dalyvaus 8 val. Mišio-

se ir priims Šv. Komuniją. Po Mišių bus įprastos tretininkų maldos. Paskui 1,30 val. visi rinksis parapijos sveitainėn, kur turės susirinkimą su atitinkama programa, o po jos 3 val. vakariene. Kongregacijos vadovybė kviečia visus narius ir draugus šiame minėjime dalyvauti.

DIDĖJA VYČIŲ KUOPA

Sausio 10 d., Liet. Svet. Liet. Vyčių 25-ta kuopa metinį susirinkimą, kurį atidarė ir vedė J. Baltrus, kuopos pirmininkas, kol tas pareigas perdavė naujajai pirm. Anelei Aranskienei.

Senų reikalų mažai kas buvo, išėjus pora pranešimų iš buvusių šokių. Pranešimus pateikė E. Kunsaitis ir A. Aranskiene. Iš abiejų parengimų kuopai pelno liko apie \$55.00. Nariai komisijom išreiškė padėką.

Toliau sekė kuopos valdybos pasikeitimas. Kaip senasis pirm., taip naujoji, pareiškė padėką už išrinkimą į valdybą ir taip pat neužmiršo prisiminti, kad kaip naujosios valdybos nariai, taip senosios bendrai darbuosis kuopos labui.

Vėliau buvo padaryta keletas naujų nutarimų: būtent, kad Ohio ir Michigan Vyčių Apskrities Seimelį, kuris įvyks balandžio 29 ir 30 d., Liet. Svet., nutarta rengti su pilna programa — parstatyti trumpą komedijėlę. Kita dalis bus muzikalė su Daytono Vyčių pagalba.

Kitas svarbus nutarimas — Alekui Mikeliui, Liet. Vyčių 25-tos kuopos vienam iš seniausių ir uoliausių narių, nutarta eiti į pagalbą — surengti "card party", kadangi gerb. A. Mikelius, dažydamas savo namą, nelaimingai nupuolė nuo kopėčių ir susilaužė koją. Nuo to laiko jam jau yra padaryta dvi operacijos. Pirmą kartą jis išgulėjo ligoninėje virš 3 mėnesių, o namie irgi ilgai gulėjo, bet jausdamas, kad koja vis dar negija, vėl turėjo gulti į ligoninę antrai operacijai ir nūnais tik vienas

Dievas težino, kada šis Clevelando lietuvių darbuotojas pasveiks. Jis netik uoliai darbavosi jaunimo tarpe, bet daug darbo ir dolerių padėjo BALF 55-tame skyriuje. Aleka yra geras P-lės Šv. N. Pagalbos parap. narys. Jo moteris — Ona Mikeliuonienė, prieš šią nelaimę buvo viena iš darbščiausių parap. veikėjų. Taigi 25-ta kuopa atjausdama savo ištikimnario nelaimę, nutarė visomis jėgomis eiti jam į pagalbą — surengti kortavimo vakarą su daug dovanų ir kitokių pamarginimų. Parengimas įvyks vasario 5 d., P-lės Šv. N. Pagalbos parap. svet.

Gerieji Clevelando lietuvi, atjaukite šį žmogų je sunkioje ir didelėje nelaimėje — atsilankykite į jam rengiamą vakarą. Šiams darbui komisija susideda iš: A. Aranskienes, T. Vidugirienės, R. Sadauskienės, E. Vaškaitės, A. Kunigiškio ir sesučių Paris (Pareškevičiūčių).

Šiame susirinkime prisirašė ir keturi nauji nariai: mokytojas S. Laniauskas, P. Joga, J. Graurogas ir Janet Gemilaitė, mokytojas S. Laniauskas ir P. Joga pirminkės buvo pakviesti prartarti keletą žodžių. Jie gražiai prabilę į narius ir kartu pasižadėjo į kitą susirinkimą atsivesti savo artimesnius draugus ir juos prirašyti prie kuopos. Naujus kandidatus nariai pasveikino karštomis katutėmis.

ALT susirinkimas

Amerikos Lietuvių Tarybos, Clevelando skyriaus metinis visuotinis susirinkimas įvyks sausio (January) 26 d., ketvirtadienį, Šv. Jurgio parapijos salėje.

Kviečiame dalyvauti visi ALT nariai ir draugijų atstovai.

NAMŲ APŠILDYMAS

DABAR yra patogiausias laikas apšildinti namų apšildymu. Mes paroduame ir įrengiame automatiškus medžiaginius Gaso Furnasus, įdedame automatiškus Barber Burnerius ir angliais kūrenamus furnusius ir įvedame automatiškus gazu vandens šildymui tankus.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE
Gas and Electrical Appliances
Frank M. Orpse-Urbsaitis, Ved.
6921 Wade Park Avenue
Tel. UT. 1-2750

Nakčia ir sekmdieniais PO. 9548

DELLA E. JAKUBS
LITHUANIAN FUNERAL HOME
(Jukubauskienė—Laisnuota Laidotuvių Direktorė)

Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai

Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarimą. Simpatiškas, mandagus, gretas ir geromis už kitų pataravimas. Vėžimal ligonių pervedimui į ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, sulgę jūsų pasirinkimo. Telefonuokit!

ENdicott 1762

6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. Main 1772

Norėdami plačiau piktiti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gaustit už pigiausia kaina. Taipgi įvairios andraupos (insurance) reikaluose gaustit geriausį pataravimą.

Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgėjo. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama

Kada gaisras sugadina ar apdegina tamstą namą ar forntelę dėl pilno jų apkaivimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.

J. BERGER

Grindu, Patiesalai — Dekoratorių Reikmenys — Įvairūs Irankiai — Sienu Popiera Urminėmis ir Tiesioginėmis Kainomis

6919 SUPERIOR AVENUE 852 EAST 185th STREET
Phone Henderson 3658—Cleveland, Ohio Phone IVanhoe 6250

